

og med Hensyn til Udgifter til Fattigvæsenet, end hvis man ikke yder dem denne Hjælp. Der bliver her ved disse smaa Laan Tale om, baade at mange smaa Husmænd ville kunne blive i Besiddelse af deres Eiendomme, og at mangen Husmand vil kunne gjøre sin lille Eiendom ganske anderledes indbringende, og for det Tredie, at mangen Husmand vil være istand til at opdrive en Hedeled, hvad han ellers vilde kunne, hvis han ikke faar et saadant Laan. Her vil der ubetinget være en vid Mark for Tilgang af mange Kræfter. Man kan sige, at Arbejderklassen let kan blive overfyldt, at Haandværks- og Handelsstanden let kan blive overfyldt; men her vil man ikke saa let naae til at faae for mange af disse Husmænd. Nu siger det ærede Medlem for Kjøbenhavns 4de Valgkreds: Vi skulle vente, til man har begyndt i andre Lande. Ja, det ser jo overordentlig smukt ud en saadan Besindighed, en saadan overordentlig Grundighed i det danske Samfund, at man her skal vente, til man har faaet noget Lignende i andre Lande. Det ærede Medlem fremhævede et Exempel, og mente, at man ikke havde noget Lignende som dette Lovforslag at paavise i andre Lande. Det er, som sagt, overordentlig smukt, at man er i Besiddelse af en saadan Grundighed og Besindighed ikke at foretage sig Noget, som Naboerne ikke have forsøgt sig paa. Men denne Medaille har dog ogsaa en anden Side, og man vil paa denne Side finde Billedet af et Samfund, der Intet tør foretage sig, Intet tør vove sig ind paa, inden Andre have vist Veien, og jeg vil tro, at man her kan komme til at staa overfor Forhold, som man ikke kan søge Sideslykke til andesteds. Det kan være muligt, men er dog ikke altid givet, saa at det dog vist vilde være lovlig længe, naar man skulde vente, indtil Naboerne havde forsøgt sig ad den Vej. Det ærede Medlem for Kjøbenhavns 4de Valgkreds udtalte, som man ofte hører, naar der er Tale om et saadant Formaal, som her vil naas ved dette lille Lovforslag, at han er saa overordentlig villig til at gaa ind paa at hjælpe til at fremme et saadant Lovforslag, men Maaden, det er altid galt med Maaden. Naar man kommer med et Lovforslag, er det ikke heldigt, man skal gaa en anden Vej. Det fremhævede det ærede Medlem meget stærkt; der kunde være andre Veie, man kunde gaa frem ad og dog naae det Maal, der sigtes til. Jeg vil

tro, at den, der virkelig vil fremme en saadan Sag, er ikke saa overordentlig bange for, om den Maade, man vælger, just er den ene rette. Det kan ikke nytte Noget at komme med saa overordentlig mange Betæneligheder og at være saa overordentlig besindig; hvis Vedkommende virkelig vil Noget i den Retning, saa var det bedre selv at komme med Forslag, der kunde vise, at Vedkommende virkelig vilde udrette Noget. — Svad nu angaar Spørgsmaalet, om dette Lovforslag skal gjælde ikke blot Landet, men ogsaa Kjøbstæderne, vil jeg meget støtte mig til den ærede Ministers Mening. Jeg vil tro, at Kapitalen ingenlunde er saa fornøden i Kjøbstæderne som her overfor saadanne smaa Landbrug. Kapitalen er ikke saa fornøden for vedkommende Erhverv, at man skulde kunne sige, det er nødvendigt for Erhvervet at have en saadan Kapital tilstede. Det kan være meget godt, at Vedkommende har egen Bolig osv., men det er ingenlunde der fornødent at have stor Driftskapital. Skulde man tænke paa de Eiendomme paa Kjøbstadsgrund, der have Jordtilliggende, da er det jo selvfølgelig, at dette Lovforslag ikke vil naae at tage dem med. Skal en Mand have nogenlunde Bolig og Jord blot til en Ko, saa vil Verdien af en saadan Eiendom aabenbart gaa langt over den Sum, som her er sat, 2,500 Kr., og saa vil Lovforslaget ikke faae Indflydelse paa Vedkommende. Dernæst er det ogsaa sikkert, at man i Kjøbstæderne har lokale Instituter, hvor Vedkommende lettere vil faae Laan end paa Landet, og det er ogsaa ganske sikkert, at vedkommende Kjøbstadbeboer har ganske anderledes Vejledning til at opnaa saadanne Laan, end man har ude paa Landet. Men det er en Selvsølge, at det ogsaa kan være meget godt for saadanne Smaaafidder i Kjøbstæderne at opnaa Laan, og den ærede Minister har ogsaa udtalt, at han ikke vilde være uwillig til at søge oprettet en Kreditforening for vedkommende Kjøbstadbeboere; men det vil sikkert ikke være heldigt at have dem samlet i een Forening, ogsaa fordi vedkommende Bestillingsmænd i Kreditforeningen ikke vilde være lige saa tjenlige for Kjøbstæderne som for Landet. Den Legationsmand, det vil være heldigt at have paa Landet, vil sikkert ikke kunne udrette dette Hverv for Kjøbstæderne. Derfor tror jeg, at man skal hellere gaa til at have en særlig Kreditforening for vedkommende Smaaafidder i Kjøbstæderne. Svad angaar de Begunstigelses, der